

Štátny zdravotný dozor
(MZ SR)

Informácia o stave ochrany zdravia pri práci, vývoji chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce za r. 2021

1. Úvod

Ministerstvo zdravotníctva SR predkladá Informáciu o stave ochrany zdravia pri práci, vývoji chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce za r. 2021 na základe úloh č. B.1. a B.4. uznesenia vlády SR č. 475/V z 11. júna 2003 k správe o stave bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, vývoji pracovnej úrazovosti, chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce v SR.

2. Orgány verejného zdravotníctva

Úlohy štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva plnia orgány verejného zdravotníctva podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon č. 355/2007 Z. z.“), ktorými sú v rezorte zdravotníctva Ministerstvo zdravotníctva SR, Úrad verejného zdravotníctva SR (ďalej „ÚVZ SR“) a regionálne úrady verejného zdravotníctva (ďalej „RÚVZ“). Orgánmi verejného zdravotníctva, ktoré plnia úlohy štátnej správy v špecifických rezortoch sú Ministerstvo obrany SR, Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR a Slovenská informačná služba.

Štátnu správu v rezorte zdravotníctva na úrovni regiónov zabezpečuje 36 RÚVZ, z ktorých 8 RÚVZ v sídlach krajov zabezpečuje odborné a metodické vedenie ostatných RÚVZ na úseku ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia.

V oblasti ochrany zdravia pri práci orgány verejného zdravotníctva systematicky dozerajú na plnenie povinností zamestnávateľov v oblasti ochrany zdravia zamestnancov pri práci, vyplývajúcich zo zákona č. 355/2007 Z. z. a z nariadení vlády SR harmonizovaných s právom Európskych spoločenstiev, ktoré upravujú ochranu zdravia pri práci pri expozícii jednotlivým zdravím škodlivým faktorom práce a pracovného prostredia. Orgány verejného zdravotníctva dozerajú v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru (ďalej „ŠZD“) u zamestnávateľov aj na činnosť pracovnej zdravotnej služby (ďalej „PZS“).

Úrady verejného zdravotníctva plnia aj špecializované úlohy zamerané na sledovanie zdravotného stavu zamestnancov vo vzťahu k pracovným podmienkam. Na požiadanie pracovísk klinického pracovného lekárstva alebo kožného lekárstva vykonávajú prešetrovanie a hodnotenie pracovného prostredia a podmienok práce zamestnancov pre vznik profesionálnych poškodení zdravia na pracoviskách u podozrení na choroby z povolania.

Orgány verejného zdravotníctva pri výkone ŠZD nad zdravými pracovnými podmienkami koordinujú svoju činnosť s orgánmi inšpekcie práce a to výkonom spoločných dozorných aktivít na pracoviskách so zameraním na problematiku významnú z hľadiska ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci. Ťažiskom práce orgánov verejného zdravotníctva je ochrana zdravia pri práci s cieľom predchádzať chorobám z povolania a ochoreniam súvisiacim s prácou a ťažiskom práce orgánov inšpekcie práce je bezpečnosť pri práci a predchádzanie pracovným úrazom.

3. Ciele a priority orgánov verejného zdravotníctva v r. 2021

Medzi ciele a priority orgánov verejného zdravotníctva patrí efektívny ŠZD na pracoviskách, posudková činnosť z hľadiska vplyvu na verejné zdravie a intervenčné aktivity na podporu zdravia pri práci. Ťažiskom činnosti orgánov verejného zdravotníctva je štátny

zdravotný dozor v oblasti ochrany zdravia pri práci, zameraný predovšetkým na dodržiavanie kritérií zdravých pracovných podmienok na pracoviskách zo strany zamestnávateľov a na špecifické riziká vplyvu práce a pracovného prostredia na zdravie zamestnancov, ako aj na plnenie povinností zamestnávateľov v ochrane zdravia zamestnancov pri práci.

Činnosť orgánov verejného zdravotníctva bola v r. 2021, rovnako ako v r. 2020, významnou mierou ovplyvnená pandémiou ochorenia COVID-19 a s tým súvisiacimi opatreniami Úradu verejného zdravotníctva SR prijatými v súvislosti s ohrozením verejného zdravia. Novelou zákona č. 355/2007 Z. z., účinnou od 6. apríla 2020, bolo umožnené zamestnávateľom obmedziť plnenie niektorých určených povinností v ochrane zdravia pri práci vrátane povinností, ktoré zamestnávatelia majú plniť v spolupráci s PZS. *ÚVZ SR prostredníctvom vyhlášok uverejnených vo Vestníku vlády SR nariadil v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19 celý rad opatrení súvisiacich s ohrozením verejného zdravia, ktoré sa týkali prevádzky na pracoviskách, ako aj spôsobu práce zamestnancov; orgány verejného zdravotníctva sa v r. 2021 prednostne zameriavali pri výkone ŠZD na kontrolu plnenia týchto pandemických opatrení na pracoviskách.*

Okrem kontroly plnenia pandemických opatrení na pracoviskách, orgány verejného zdravotníctva realizovali ŠZD najmä na pracoviskách, na ktorých zamestnanci vykonávajú *rizikové práce*.

Súčasťou ŠZD a špecializovaných činností orgánov verejného zdravotníctva je *prešetrovanie pracovných podmienok a spôsobu práce zamestnancov súvisiacich s podozrením na chorobu z povolania*, ako aj posudzovanie opatrení na pracovisku vykonávaných zamestnávateľmi na obmedzenie výskytu chorôb z povolania. Na rozdiel od pandemickej situácie v r. 2020, kedy bolo posudzovanie zdravotného stavu osôb z dôvodu podozrenia na chorobu z povolania špecializovanými pracoviskami klinického pracovného lekárstva a kožného lekárstva pozastavené alebo výrazne obmedzené, v r. 2021 tieto špecializované pracoviská mohli začať posudzovať najmä podozrenia na chorobu z povolania z dôvodu ohrozenia života posudzovanej osoby a pri ochorení COVID-19 v súvislosti s pracovnou činnosťou posudzovanej osoby. Postupne v priebehu r. 2021 bolo posudzovanie profesionalitu ochorení možné aj u ostatných ochorení. Orgány verejného zdravotníctva tak mohli na požiadanie špecializovaných pracovísk klinického pracovného lekárstva a kožného lekárstva vo väčšej miere ako v r. 2020 prešetrovať pracovné podmienky na pracoviskách a spôsob práce posudzovaných zamestnancov. V r. 2021 prešetrili odborní pracovníci odborov a oddelení preventívneho pracovného lekárstva RÚVZ v SR 778 podozrení na chorobu z povolania (v r. 2020 prešetrili 537 podozrení na chorobu z povolania). Z uvedeného počtu prešetrovaných podozrení na chorobu z povolania orgánmi verejného zdravotníctva, špecializované pracoviská klinického pracovného lekárstva a kožného lekárstva v r. 2021 uznali 423 chorôb z povolania (v r. 2020 uznali 252 chorôb z povolania).

Jednou z úloh orgánov verejného zdravotníctva, ktoré vyplývajú zo zákona č. 355/2007 Z. z., je *posudzovanie opatrení a návrhov*, ktoré predkladajú fyzické osoby – podnikatelia a právnické osoby podľa § 13 zákona č. 355/2007 Z. z. a rozhodovanie z hľadiska ich vplyvu na verejné zdravie, vrátane ochrany zdravia pri práci; sú to najmä návrhy na uvedenie priestorov do prevádzky, návrhy na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami na pracovisku, návrhy na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb, návrhy na zaraďovanie prác do tretej a štvrtej kategórie.

V rámci *špecializovaných činností* ÚVZ SR a RÚVZ v SR riešia aj úlohy so zameraním na posúdenie vplyvu faktorov práce a pracovného prostredia na zdravie zamestnancov; v rámci *intervenčných aktivít na podporu zdravia pri práci* vybrané RÚVZ s poradňami zdravia vykonávajú priamo na pracoviskách sledovanie a hodnotenie zdravotného stavu zamestnancov. Tieto špecializované činnosti boli v r. 2021, rovnako ako v r. 2020, z dôvodu pandémie pozastavené alebo vykonávané v obmedzenom rozsahu.

4. Prehľad subjektov dozorovaných orgánmi verejného zdravotníctva

Orgány verejného zdravotníctva v r. 2021 vykonali ŠZD v 23 134 subjektoch, najviac u fyzických osôb – podnikateľov a u právnických osôb s počtom zamestnancov do 9 (tab. č. 1).

5. Zistenia v subjektoch kontrolovaných orgánmi verejného zdravotníctva a najzávažnejšie zistenia pri výkone ŠZD

Všetky odvetvia hospodárstva v SR boli v r. 2021 významnou mierou ovplyvnené pandémiou ochorenia COVID-19, rovnako ako v r. 2020. V praxi sa uplatňovali ustanovenia zákona č. 355/2007 Z. z. určené pre krízovú situáciu, súvisiace s ohrozením verejného zdravia počas pandémie.

Úrad verejného zdravotníctva SR vyhláškami uverejnenými vo Vestníku vlády SR priebežne nariaďoval opatrenia podľa aktuálnej epidemickej situácie, ktoré sa týkali najmä prevádzky na pracoviskách, spôsobu práce zamestnancov, povinného prekrytia horných dýchacích ciest zamestnancov, vstupu zamestnancov na pracovisko, ktorý priamo súvisel s kontrolou očkovania zamestnancov proti ochoreniu COVID-19, ich testovania alebo s prekonaním ochorenia COVID-19.

Pandémia mala jednoznačný dopad na pracovné podmienky zamestnancov, nevyhnutnou súčasťou výkonu práce sa stala ochrana dýchacích ciest zamestnancov rúškami alebo respirátormi, dezinfekcia rúk, uplatňovanie odstupov medzi zamestnancami na pracovisku, zníženie počtu zamestnancov na pracovisku, aj opakované testovania zamestnancov na COVID-19. Obdobne ako v predchádzajúcom roku sa významnou mierou uplatňoval výkon práce z domu (home office).

V zmysle novely zákona č. 355/2007 Z. z., účinnej od 6. apríla 2020, zamestnávateľa počas krízovej situácie, neboli povinní plniť niektoré povinnosti súvisiace s ochranou zdravia pri práci (upravené v § 30 zákona č. 355/2007 Z. z.), napr. povinnosť zabezpečiť posúdenie zdravotného rizika pri práci v spolupráci s PZS, zabezpečiť posudzovanie zdravotnej spôsobilosti zamestnancov na prácu, vypracovať prevádzkový poriadok a pod.

Neustále sa meniaci epidemická situácia významne ovplyvňovala činnosť a výrobu podnikov, ktoré boli nútené v závislosti na aktuálnych podmienkach meniť výrobné programy, obmedzovať a vzápätí nárazovo zintenzívňovať výrobu. Okrem toho v mnohých podnikoch dochádzalo k zníženiu počtu zamestnancov; mnoho najmä menších zamestnávateľov ukončilo svoju činnosť.

Aj napriek tejto veľmi nepriaznivej situácii je možné konštatovať, že väčšina zamestnávateľov v záujme ochrany zdravia svojich zamestnancov, ako aj v záujme zachovania výroby, pristupovala k prevencii ochorenia COVID-19 veľmi zodpovedne, vypracovali a následne dodržiavali pandemické plány, vrátane zabezpečovania pravidelného testovania svojich zamestnancov na COVID-19. Konkrétne opatrenia na ochranu zdravia zamestnancov na pracoviskách počas pandémie často konzultovali s PZS. Zamestnávateľa museli riešiť aj situácie súvisiace s nedostatkom zamestnancov na pracoviskách z dôvodu pozitIVITY zamestnancov na ochorenie COVID-19 alebo z dôvodu ich karantény.

Pracovníci RÚVZ v SR aj počas pandémie realizovali štátny zdravotný dozor na pracoviskách, aj keď čiastočne v obmedzenom rozsahu; na pracoviskách prioritne kontrolovali najmä plnenie pandemických opatrení, zároveň poskytovali konzultácie pre zamestnancov a zamestnávateľov, ktoré sa týkali praktického uplatňovania aktuálnych opatrení a obmedzení súvisiacich s pandémiou ochorenia COVID-19 v podmienkach

jednotlivých prevádzok a pracovísk. Okrem toho aktívne spolupracovali pri zriaďovaní a schvaľovaní mobilných odberových miest na testovanie COVID-19 a vyhľadávali úzke kontakty pozitívnych osôb z dôvodu zabezpečenia karantény.

6. Opatrenia orgánov verejného zdravotníctva na odstránenie zistených nedostatkov pri výkone ŠZD a sankčné opatrenia

Na základe vykonaného ŠZD u 23 134 podnikateľských subjektov orgány verejného zdravotníctva vydali 595 pokynov a opatrení na odstránenie zistených nedostatkov (tab. č. 2). Orgány verejného zdravotníctva v r. 2021 za nedodržiavanie ustanovení právnych predpisov na ochranu zdravia zamestnancov uložili právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom 104 pokút za správne delikty na úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci (podľa § 57 ods. 41 zákona č. 355/2007 Z. z.) - (tab. č. 3).

Rizikové práce

Orgány verejného zdravotníctva počas pandémie realizovali štátny zdravotný dozor prednostne na pracoviskách, na ktorých zamestnanci vykonávali rizikové práce (práce zaradené do kategórie 3 alebo 4). V r. 2021 vykonávalo v SR rizikové práce 106 849 zamestnancov (z toho 25 567 žien). Oproti r. 2020 ich počet stúpol o 3 469 zamestnancov (tab. č. 4).

Najviac zamestnancov bolo v r. 2021 exponovaných hluku, chemickým faktorom, nadmernej fyzickej záťaži, vibráciám a biologickým faktorom. Najvýznamnejšími zmenami v počte rizikových prác oproti r. 2020 bol pokles exponovaných zamestnancov chemickým faktorom (o 1 356 zamestnancov) a nárast počtu exponovaných zamestnancov biologickým faktorom (o 4 035 zamestnancov) a psychickej pracovnej záťaži (o 526 zamestnancov) – (tab. č. 5).

Najviac zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa prevažujúcej ekonomickej činnosti pracovalo v priemyselnej výrobe (69 864 zamestnancov) a v odvetví zdravotníctva a sociálnej pomoci (14 200 zamestnancov). Významný nárast rizikových prác v odvetví zdravotníctva a sociálnej pomoci (o 4346 zamestnancov) súvisí najmä s pandemiou ochorenia COVID-19. V tomto odvetví pracuje aj najväčší podiel žien, ktoré vykonávajú rizikové práce (78,5 % z počtu zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce v tomto odvetví hospodárstva) - (tab. č. 6).

7. Stav a vývoj chorôb z povolania

V r. 2021 bolo v SR hlásených 423 chorôb z povolania; z tohto počtu bolo 267 chorôb z povolania hlásených u žien (63,1 %) - (tab. č. 7).

K najčastejším hláseným chorobám z povolania v SR v r. 2021 patrili:

- ochorenie končatín z dlhodobého nadmerného a jednostranného zaťaženia (položka č. 29 zoznamu chorôb z povolania) bolo hlásené u 175 zamestnancov, t. j. u 41,4 % zo všetkých hlásených chorôb z povolania v SR,
- prenosné a parazitárne ochorenia (položky č. 24 – 26 zoznamu chorôb z povolania) boli hlásené u 166 zamestnancov, t. j. u 39,2 % zo všetkých hlásených chorôb z povolania v SR,
- ochorenie končatín z vibrácií (položka č. 28 zoznamu chorôb z povolania) bolo hlásené u 32 zamestnancov, t. j. u 7,6 % zo všetkých hlásených chorôb z povolania v SR,
- porucha sluchu z hluku (položka č. 38 zoznamu chorôb z povolania) bola hlásená u 17 zamestnancov, t. j. u 4,0 % zo všetkých hlásených chorôb z povolania v SR,

- vonkajšie alergické alveolitídy - hypersenzitívna pneumonitída (položka č. 44 zoznamu chorôb z povolania) bola hlásená u 10 zamestnancov, t. j. u 2,4 % zo všetkých hlásených chorôb z povolania v SR,
- profesionálna bronchiálna astma (položka č. 37 zoznamu chorôb z povolania) bola hlásená u 5 zamestnancov, t. j. u 1,2 % zo všetkých hlásených chorôb z povolania v SR,
- profesionálne dermatózy (položka č. 22 zoznamu chorôb z povolania) boli hlásené u 5 zamestnancov, t. j. u 1,2 % zo všetkých hlásených chorôb z povolania v SR.

Na celkovom počte chorôb z povolania sa najväčšou mierou podieľali profesionálne ochorenia postihujúce podporno-pohybový systém a nervový systém zamestnancov vystavených pri práci dlhodobému, nadmernému a jednostrannému zaťaženiu horných končatín a profesionálne infekčné a parazitárne choroby v dôsledku pandemickej situácie v súvislosti s ochorením COVID-19. Ochorenie horných končatín z vibrácií, porucha sluchu z hluku, profesionálne dermatózy, profesionálna bronchiálna astma boli v r. 2021 zastúpené v nižšom počte, pričom v r. 2020 a 2021 bol zaznamenaný výrazne stúpajúci trend v alergických ochoreniach postihujúcich pľúčne alveoly – hypersenzitívnych pneumonitídach.

Podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností bol najvyšší výskyt chorôb z povolania v odvetví priemyselná výroba – 180 hlásených chorôb z povolania (42,5 % priznaných chorôb z povolania) a v odvetví zdravotníctvo a sociálna pomoc – 164 hlásených chorôb z povolania (38,8 % priznaných chorôb z povolania). V odvetví ťažba a dobývanie bolo hlásených 33 chorôb z povolania (7,8 % priznaných chorôb z povolania), v odvetví poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov bolo hlásených 18 chorôb z povolania (4,3 % priznaných chorôb z povolania) a v odvetví stavebníctvo 10 hlásených chorôb z povolania (2,3 % priznaných chorôb z povolania).

Podľa profesií bol v r. 2021 najvyšší výskyt chorôb z povolania a ohrozenia chorobou z povolania v celkovom počte 123 hlásených u kvalifikovaných pracovníkov a remeselníkov.

V r. 2021 boli najčastejšie chorobou z povolania postihnutí pracujúci medzi 55. – 59. rokom života, čo predstavuje 23,8 % zo všetkých hlásených chorôb z povolania (v r. 2020 bolo 48,4 % hlásených vo vekovej skupine medzi 45. – 54. rokom života a v r. 2019 bolo hlásených 51,9% vo vekovej skupine medzi 50. – 59. rokom života).

Podľa sídla organizácie kde choroba z povolania vznikla, bol najvyšší počet chorôb z povolania v r. 2021 hlásený v Košickom kraji – 146 hlásení chorôb z povolania (34,5 % zo všetkých priznaných chorôb z povolania). V Banskobystrickom kraji bolo hlásených 111 chorôb z povolania (26,4 % zo všetkých hlásených chorôb z povolania). Za rovnaké obdobie bolo v Žilinskom kraji hlásených 72 chorôb z povolania (17,0 % zo všetkých hlásených chorôb z povolania) a v Trenčianskom kraji 36 chorôb z povolania (8,5 % zo všetkých priznaných chorôb z povolania). V Trnavskom kraji bolo hlásených 21 chorôb z povolania (4,9 % zo všetkých hlásených chorôb z povolania) a v Bratislavskom kraji 14 chorôb z povolania (3,3 % zo všetkých hlásených chorôb z povolania). V Prešovskom kraji bolo hlásených 14 chorôb z povolania (3,3 % zo všetkých hlásených chorôb z povolania). Najnižší počet chorôb z povolania v r. 2021 bol hlásený v Nitrianskom kraji a to 9 chorôb z povolania (2,1 % zo všetkých hlásených chorôb z povolania).

8. Spolupráca orgánov verejného zdravotníctva

Spoločné dozorné aktivity orgánov verejného zdravotníctva a orgánov inšpekcie práce

Na základe vzájomnej dohody ÚVZ SR a Národného inšpektorátu práce sa v r. 2021 uskutočnili spoločné dozorné aktivity orgánov verejného zdravotníctva a orgánov inšpekcie práce; celkom sa v SR uskutočnilo 33 spoločných dozorných aktivít.

Spoločné dozorné aktivity boli zamerané najmä na prevenciu poškodení podporno-pohybovej sústavy súvisiacich s prácou, ktorá je témou aktuálnej kampane EU-OSHA „Zdravé pracoviská znižujú záťaž“. Ďalšie zameranie spoločných dozorných aktivít dohodli príslušný RÚVZ a inšpektorát práce podľa aktuálnej situácie v regióne. Vzhľadom na nepriaznivú epidemiologickú situáciu súvisiacu s pandémiou ochorenia COVID-19 boli dozorné aktivity u zamestnávateľov zamerané aj na plnenie povinností vyplývajúcich z epidemických opatrení pri ohrození verejného zdravia a riešenie podnetov v súvislosti s ich nedodržaním.

V r. 2021 sa za účelom vzájomnej výmeny informácií a skúseností uskutočňovali spoločné štvrtročné pracovné stretnutia RÚVZ v sídle kraja a inšpektorátov práce; podľa aktuálnej epidemiologickej situácie sa spolupráca vo veľkej miere realizovala dištančnou formou. Spoločné pracovné stretnutia boli zamerané najmä na prerokovanie postupu pri spoločných dozorných aktivitách, informovanie o problémoch spojených s dozornými aktivitami, prerokovanie spoločného postupu vo veci riešenia podnetov v súvislosti s aktuálnou epidemiologickou situáciou a výmenu skúseností z praxe.

Spoločné koordinované dozorné aktivity orgánov verejného zdravotníctva s inými orgánmi dozoru vo vybraných organizáciách podľa zákona č. 128/2015 Z. z.

Orgány verejného zdravotníctva v spolupráci so Slovenskou inšpekciou životného prostredia a s inými orgánmi dozoru vykonali spoločné dozorné aktivity podľa zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V r. 2021 uskutočnilo 19 RÚVZ koordinované kontroly vo vybraných 52 spoločnostiach, z ktorých 6 je zaradených do kategórie A a 46 do kategórie B. V r. 2021 boli vykonané aj niektoré kontroly, ktoré boli plánované v r. 2020, ale z dôvodu pandémie neboli realizované. Najviac koordinovaných kontrol bolo vykonaných v Košickom kraji (11), Trnavskom kraji (9) a v Bratislavskom kraji (8).

Pri spoločnej koordinovanej kontrole RÚVZ Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave uložil dvom spoločnostiam zaradeným do kategórie B na základe zistených nedostatkov 2 opatrenia (spoločnosti skladovali na pracovisku karcinogény a mutagény, ktoré neboli schválené rozhodnutím orgánu verejného zdravotníctva). Ostatné orgány verejného zdravotníctva, ktoré v r. 2021 vykonali spoločné koordinované kontroly, nezistili porušenia zákona a opatrenia neuložili.

9. Hodnotenie stavu ochrany zdravia pri práci v SR v r. 2021

V r. 2021 došlo k miernemu zvýšeniu počtu zamestnancov v SR, vykonávajúcich rizikovú prácu (r. 2020 - 103 380 zamestnancov, r. 2021 - 106 849 zamestnancov), čo bolo spôsobené najmä nárastom počtu zamestnancov exponovaných biologickým faktorom (u zdravotníckych profesií počas pandémie ochorenia COVID-19).

V dlhodobom trende (za ostatných 27 rokov) počet zamestnancov vykonávajúcich rizikovú prácu poklesol o 28,4 % (o 48 050 zamestnancov). K 31.12.1995 vykonávalo v SR rizikovú prácu 154 897 zamestnancov; k 31.12.2021 bolo v SR evidovaných 103 380 zamestnancov vykonávajúcich rizikovú prácu. Tento celkový pokles je ovplyvnený najmä zmenami v hospodárstve, zmenami v pracovnoprávných vzťahoch, ktoré viedli k znižovaniu počtu kmeňových zamestnancov na pracoviskách a ich nahrádzaniu živnostníkmi (samostatne zárobkovo činnými osobami) alebo agentúrnymi zamestnancami (dočasne pridelenými

zamestnancami), ale aj vykonávaním opatrení zo strany zamestnávateľov súvisiacich so zlepšením pracovných podmienok a odstránením zdraviu škodlivých faktorov z pracovného prostredia.

Jedným z najdôležitejších ukazovateľov úrovne starostlivosti zamestnávateľov o zdravie zamestnancov je výskyt chorôb z povolania. V SR bolo od r. 1995 do r. 2021 hlásených spolu 13 089 chorôb z povolania; v r. 2021 bolo v SR hlásených 423 chorôb z povolania. Výskyt chorôb z povolania v SR má z dlhodobého hľadiska tiež klesajúci trend. Od r. 1995 do r. 2021 klesol počet ročne hlásených chorôb z povolania o 29,6 % (v r. 1995 - 601 chorôb z povolania, v r. 2021 - 423 chorôb z povolania).

Na celkovom počte hlásených chorôb z povolania sa najväčšou mierou podieľajú už niekoľko rokov profesionálne ochorenia postihujúce podporno-pohybový systém, cievny a nervový systém zamestnancov vystavených pri práci dlhodobému nadmernému a jednostrannému zaťaženiu horných končatín a škodlivému vplyvu vibrácií. Profesionálne ochorenia podporno-pohybového, cievneho a nervového systému zamestnancov vystavených pri práci dlhodobému, nadmernému jednostrannému zaťaženiu horných končatín a škodlivému vplyvu vibrácií tvorili v r. 2021 spolu 49 % z celkového počtu chorôb z povolania. Oproti predchádzajúcim rokom sa v r. 2021 v dôsledku pandemickej situácie významne zvýšil počet profesionálnych infekčných chorôb, a to v súvislosti s ochorením COVID-19 najmä u zdravotníckych pracovníkov.

V prevencii profesionálnych ochorení má významný vplyv informovanosť zamestnancov o zdravotných rizikách pri práci a o účinnej ochrane pred nimi, ako aj ďalšie činnosti zamerané na predchádzanie chorobám z povolania a ochoreniam súvisiacim s prácou, ktoré vykonáva na pracoviskách v rámci zdravotného dohľadu PZS.

10. Prílohy - činnosť orgánov verejného zdravotníctva

10.1. Personálne údaje

Personálne obsadenie odborov a oddelení preventívneho pracovného lekárstva ÚVZ SR a RÚVZ v SR podľa krajov k 31.12.2021 je uvedené v tab. č. 8.

10.2. Výkony v štátnom zdravotnom dozore

V r. 2021 RÚVZ v SR v rámci ŠZD vykonali u 23 134 podnikateľských subjektov (tab. č. 1) 26 358 kontrol, vypracovali 2 882 odborných stanovísk, (tab. č. 9). vydali 595 pokynov a opatrení na odstránenie zistených nedostatkov (tab. č. 2).

Orgány verejného zdravotníctva v rámci rozhodovacej činnosti podľa § 13 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z. vydali 6 812 rozhodnutí. Najviac rozhodnutí bolo vydaných k návrhom na odstraňovanie azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb (3 359), k návrhom na uvedenie priestorov do prevádzky (1 961) a k návrhom na zaradenie prác do tretej alebo štvrtej kategórie (776) - tab. č. 2.

RÚVZ v SR v zmysle § 13 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z. vydali 1 710 záväzných stanovísk, z toho 624 k územným plánom a k návrhom na územné konanie, 1 075 k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavieb a 11 k návrhu na využívanie vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou (tab. č. 2).

V zmysle § 13 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z., zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov RÚVZ v SR vydali 135 záväzných stanovísk (tab. č. 2).

RÚVZ v SR vykonali 777 šetrení podnetov na výkon ŠZD, ktoré sa týkali najmä hluku, chemických faktorov, mikroklimatických podmienok na pracoviskách, neodbornej likvidácie azbestu zo stavieb, nedodržiavania opatrení na ochranu zdravia v súvislosti s ochorením COVID-19. Vykonali 71 šetrení sťažností, riešili petíciu, poskytli 101 014 konzultácií a 9 356 individuálnych poradenstiev týkajúcich sa najmä plnenia opatrení pri ohrození verejného zdravia nariadených vyhláškami ÚVZ SR, preventívnych opatrení na predchádzanie ochoreniu a poradenstvo v súvislosti s očkovaním proti ochoreniu COVID-19 (tab. č. 9).

V r. 2021 orgány verejného zdravotníctva (ÚVZ SR a RÚVZ v sídle kraja) v rámci výkonu ŠZD, posudkovej činnosti a na základe požiadaviek fyzických osôb – podnikateľov a právnických osôb vykonávali objektivizáciu fyzikálnych, chemických a biologických faktorov v pracovnom prostredí. Celkovo bolo v r. 2021 vykonaných 3 976 meraní s počtom ukazovateľov 8 526 a 29 806 analýz. Najviac objektivizácií sa týkalo chemických faktorov v pracovnom ovzduší (1 089), ionizujúceho žiarenia (979), hluku (681), biologického materiálu (533) a mikroklimatických podmienok na pracoviskách (414) (tab. č. 10).

RÚVZ v SR pri výkone ŠZD na zistenie miery informovanosti zamestnancov o zdravotných rizikách pri práci používali kontrolné listy. Najviac kontrolných listov sa týkalo expozície zamestnancov hluku (721), chemickým faktorov (310), práce so zobrazovacími jednotkami (103) a psychickej pracovnej záťaže (96); ich vyhodnotenie preukázalo primeranú informovanosť zamestnancov o faktoroch práce, ako aj o realizácii ochranných opatrení na pracovisku.

V r. 2021 RÚVZ v SR na základe zistených nedostatkov pri výkone ŠZD uložili sankčné opatrenia - 46 pokút (v sume 6 100 €) za správne delikty na úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci podľa § 56 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z., 104 pokút (v sume 83 150 €) za správne delikty na úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci podľa § 57 ods. 41 zákona č. 355/2007 Z. z. (napr. za nepredloženie návrhu na uvedenie priestorov do prevádzky, za neoprávnené odstraňovanie materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb) a 33 pokút (v sume 732 €) v blokovom konaní (tab. č. 3).

10.3. a 10.4. Poradenská činnosť a poskytovanie informácií v oblasti ochrany zdravia pri práci

Pracovníci odborov a oddelení preventívneho pracovného lekárstva ÚVZ SR a RÚVZ v SR priebežne realizovali informačné aktivity pre zamestnávateľov, zamestnancov a verejnosť (tab. č. 9). V r. 2021 bolo poradenstvo realizované prioritne dištančnou formou; v menšej miere sa podľa aktuálnej epidemiologickej situácie realizovalo aj na pracoviskách počas výkonu ŠZD.

Poradenstvo a konzultácie sa týkali najmä konkrétnych ustanovení legislatívnych úprav v oblasti ochrany zdravia pri práci a ich implementácie do praxe, zabezpečenia zdravotného dohľadu pracovnou zdravotnou službou, kategorizácie prác z hľadiska zdravotných rizík, vypracovania prevádzkových poriadkov a posudkov o riziku, pracovných podmienok na pracovisku, spôsobu práce zamestnancov, ochorení podmienených prácou, chránených pracovísk, rizikových prác, práce pri odstraňovaní materiálov s obsahom azbestu zo stavieb, lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci, zabezpečenia vhodných mikroklimatických podmienok a pitného režimu na pracovisku, ochrany zdravia zamestnancov pri expozícii toxickým a veľmi toxickým látkam a zmesiam, hodnotenia fyzickej záťaže pri práci, podmienok pre získanie odbornej spôsobilosti na prácu toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami a pod.

Významnú časť konzultácií predstavovalo poradenstvo v oblasti aktuálnych pandemických opatrení, zamerané na zabezpečovanie kolektívnych a individuálnych opatrení zamedzujúcich šírenie ochorenia COVID-19 na pracoviskách, k aktuálnym vyhláškam ÚVZ SR nariaďujúcim opatrenia na prekrytie horných dýchacích ciest, na vstup zamestnancov na pracovisko, k izolácii a karanténe osôb.

Samostatnú oblasť poradenstva predstavovali informácie na aktuálnu tému kampane EU – OSHA „Zdravé pracoviská znižujú záťaž“. Kampaň na r. 2020 - 2022 je zameraná na prevenciu poškodení podporno-pohybovej sústavy súvisiacich s prácou; cieľom je šírenie kvalitných informácií o uvedenej téme, v rámci ktorých sa poskytujú praktické nástroje a riešenia na pracovisku. Informácie o kampani uverejnili ÚVZ SR a RÚVZ v SR na svojich webových sídlach.

10.5. Sťažnosti a podnety

Počet prešetrených sťažností, petícií a podnetov na výkon ŠZD v r. 2021 je uvedený v tab. č. 9.

10.6. Príprava legislatívnych úprav v oblasti ochrany zdravia pri práci

V priebehu r. 2021 Úrad verejného zdravotníctva SR pripravil celý rad vyhlášok, uverejnených vo Vestníku vlády SR, ktorými priebežne nariaďoval opatrenia pri ohrození verejného zdravia podľa aktuálnej epidemickej situácie z dôvodu pandémie ochorenia COVID-19. V oblasti ochrany zdravia zamestnancov počas pandémie sa opatrenia týkali najmä prevádzky na pracoviskách, spôsobu práce zamestnancov, povinného prekrytia horných dýchacích ciest zamestnancov, vstupu zamestnancov na pracovisko, ktorý priamo súvisel s kontrolou očkovania zamestnancov proti ochoreniu COVID-19, ich testovania alebo s prekonaním ochorenia COVID-19.

V priebehu r. 2021 ÚVZ SR pripravoval novelizáciu zákona č. 355/2007 Z. z., ktorá bude obsahovať aj zmeny a doplnenia v oblasti ochrany zdravia pri práci. V decembri 2021 začal legislatívny proces tejto novelizácie zákona č. 355/2007 Z. z. vnútrorezortným pripomienkovým konaním.

Dôležité zmeny v pripravovanej novele zákona č. 355/2007 Z. z.

- V rámci zlepšovania podnikateľského prostredia sa navrhujú vypustiť nasledovné povinnosti zamestnávateľov
 - predkladať orgánu verejného zdravotníctva na posúdenie návrh na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb; táto povinnosť sa nahradí oznamovacou povinnosťou zamestnávateľa 10 dní pre začiatkom prác,
 - vypracovať vnútorný predpis pri záťaži teplom z technológie,
 - vypracovať prevádzkový poriadok pri rizikovej práci z dôvodu záťaže teplom alebo záťaže chladom.
- Pri uvedení priestorov do prevádzky orgánom verejného zdravotníctva sa navrhuje zamestnávateľovi poskytnúť väčší časový interval (4 mesiace) na zabezpečenie posúdenia zdravotného rizika a prípravu posudku o riziku v spolupráci s PZS (v súčasnosti sú to 2 mesiace).
- Upraví sa spôsob vykonávania odbornej prípravy osôb exponovaných pri práci diizokyanátom, t. j. zamestnancov a fyzických osôb - podnikateľov, ktoré nezamestnávajú iné fyzické osoby. Diizokyanáty sa používajú najmä v priemyselných odvetviach, napr. v stavebníctve (v penách, tmeloch a náteroch), pri výrobe nábytku, v automobilovom priemysle, v elektrotechnike; spôsobujú profesionálne ochorenia dýchacích ciest

a profesionálne kožné ochorenia. Povinnosť zabezpečiť odbornú prípravu osôb exponovaných pri práci diizokyanátom najneskôr od 24. augusta 2023 vyplýva pre zamestnávateľov a pre fyzické osoby - podnikateľov, ktoré nezamestnávajú iné fyzické osoby z nariadenia komisie (EÚ) 2020/1149, ktorým sa mení príloha XVII k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH), pokiaľ ide o diizokyanáty. Uvedené nariadenie komisie EÚ je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch. Cieľom je obmedziť používanie diizokyanátov v priemyselných a profesionálnych aplikáciách na tie prípady, pri ktorých sa uplatňujú technické a organizačné opatrenia, pričom je uložená požiadavka na absolvovanie odbornej prípravy osôb.

- Navrhuje sa doplniť činnosť PZS pre zamestnávateľa o nasledovné činnosti
 - pripravuje odborné podklady a poskytuje súčinnosť pri prešetrovaní podozrenia na chorobu z povolania orgánom verejného zdravotníctva,
 - pripravuje návrh na zaradenie prác medzi rizikové práce.
- Medzi závery lekárskeho posudku o zdravotnej spôsobilosti na prácu sa navrhujú doplniť dva nové závery, a to „spôsobilý na výkon posudzovanej práce s trvalým obmedzením“ a „dočasne nespôsobilý na výkon posudzovanej práce“; ide o špecifické prípady osôb, pre ktoré nie sú postačujúce doterajšie závery lekárskeho posudku.
- Navrhuje sa odstrániť konflikt záujmov špecializovaného pracoviska klinického pracovného lekárstva, ktoré vykonáva pracovnú zdravotnú službu zamestnávateľovi a zároveň posudzuje podozrenie na chorobu z povolania u jeho zamestnanca; v tom prípade bude podozrenie na chorobu z povolania posudzovať regionálna komisia na posudzovanie chorôb z povolania.
- Navrhuje sa rozšíriť možnosť opätovne posúdiť uznanú alebo neuznanú chorobu z povolania aj na úroveň regionálnych komisií na posudzovanie chorôb z povolania. V súčasnosti tieto prípady posudzovala len Celoslovenská komisia na posudzovanie chorôb z povolania.
- Zosúladí sa terminológia používaná v zákone - „veľmi toxické látky a zmesi a toxické látky a zmesi“ s terminológiou používanou v európskej chemickej legislatíve - „akútne toxické látky a zmesi“.

Účinnosť tejto novelizácie zákona č. 355/2007 Z. z. sa predpokladá v II. polroku 2022.

10.7. Zahraničná spolupráca orgánov verejného zdravotníctva

Odborné pracoviská v SR spolupracujú na riešení medzinárodného projektu Európskej Únie - ORCHESTRA „*Spájanie európskych kohort na zvýšenie spoločnej a efektívnej odpovede na pandémiu SARS-CoV-2*“, ktorého koordinátorom je Univerzita v Bologni, Taliansko. Hlavným riešiteľom v SR je RÚVZ v Banskej Bystrici, ktorý okrem ÚVZ SR spolupracuje s vybranými pracoviskami v SR, ktorí sú poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti (Univerzitná nemocnica v Bratislave; Ústredná vojenská nemocnica, Fakultná nemocnica v Ružomberku; Fakultná nemocnica s poliklinikou F.D. Roosevelta v Banskej Bystrici; Univerzitná nemocnica v Martine; Nemocnica s poliklinikou v Brezne), s vysokoškolskými pracoviskami (Lekárska fakulta Univerzity Komenského v Bratislave; Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce svätej Alžbety v Bratislave; Jeseniova Lekárska fakulta Univerzity Komenského v Martine; Fakulta zdravotníctva Slovenskej zdravotníckej univerzity v Banskej Bystrici;), s vybranými domovmi dôchodcov a inými zariadeniami sociálnej starostlivosti a vybranými mobilnými odberovými miestami v okresoch Banská Bystrica a Brezno. Projekt sa realizuje od 1.12.2020 do 1.12.2023.

Cieľom projektu je epidemiologické skúmanie zdravotníckych pracovníkov a pracovníkov zo zariadení sociálnej starostlivosti pri práci v riziku expozície koronavírusu SARS-CoV-2 počas pandémie ochorenia COVID-19 so zameraním na ochranu zdravia a prevenciu ochorenia COVID-19. V rámci projektu sa v SR vytvorila kohortová štúdia, ktorá zahŕňa zber údajov, odbery biologického materiálu a jeho spracovanie od viac ako 1000 zdravotníckych pracovníkov a pracovníkov zariadení sociálnych služieb z regiónov Banská Bystrica, Bratislava, Martin a Ružomberok, vykonávajúcich prácu v riziku vystavenia koronavírusu SARS-CoV-2, ktorý spôsobuje ochorenie COVID-19.

V r. 2021 odborní pracovníci ÚVZ SR a RÚVZ v Banskej Bystrici spolupracovali so stálym zastúpením SR pri Komisii EÚ v Bruseli pri príprave stanovísk a odporúčaní k 4. návrhu novelizácie smernice EP a Rady 2004/37/ES o ochrane pracovníkov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou karcinogénnym a mutagénnym faktorom pri práci, ktorý sa týka zaradenia reprodukčne toxických látok a nebezpečných liekov do uvedenej smernice.

Odborní pracovníci ÚVZ SR a vybraných RÚVZ spolupracovali počas r. 2021 s viacerými medzinárodnými organizáciami (napr. SLIC, WHO, EU – OSHA). Pre SLIC (Senior Labour Inspectors Committee – Výbor hlavných inšpektorov práce) v rámci siete KSS (Knowledge Sharing Site) pripravili odpovede na otázky týkajúce sa ochrany zdravia pri práci pre:

- Estónsko: Oddychové miestnosti v zariadeniach ústavnej starostlivosti.
- Holandsko: Opatrenia na riadenie rizík – COVID-19.
Normy pre expozíciu prachu a endotoxínom pri chove ošípaných.
- Fínsko: Odvetvia kampane zameranej na ochorenia a poškodenia podporno–pohybovej sústavy.
- Slovinsko: Prístup členských štátov k presadzovaniu práva voči COVID-19.
- Dánsko: Systémy povolení na prácu s azbestom.

10.8. Vydávanie oprávnení na výkon PZS a oprávnení na odstraňovanie azbestových materiálov zo stavieb

ÚVZ SR vydáva od r. 2006 fyzickým osobám – podnikateľom a právnickým osobám oprávnenia na výkon PZS pre zamestnancov vykonávajúcich prácu zaradenú do kategórie 1, 2, 3 a 4; k 31.12.2021 vykonávalo činnosť súvisiacu so zdravotným dohľadom dodávateľským spôsobom 78 poskytovateľov PZS. Zoznam fyzických osôb – podnikateľov a právnických osôb oprávnených na vykonávanie činnosti PZS je uverejnený na webovom sídle ÚVZ SR.

ÚVZ SR vedie na webovom sídle aj zoznam fyzických osôb – podnikateľov a právnických osôb, ktoré vykonávajú samostatne dodávateľským spôsobom činnosť PZS pre zamestnancov vykonávajúcich prácu zaradenú do kategórie 1 a 2, a to na základe ohlásenia Úradu verejného zdravotníctva SR. Činnosť PZS dodávateľským spôsobom na základe ohlásenia k 31.12.2021 vykonávalo samostatne 196 lekárov so špecializáciou v odbore všeobecné lekárstvo a 159 verejných zdravotníkov.

Činnosť poskytovateľov PZS bola v r. 2021 významnou mierou ovplyvnená pandemiou ochorenia COVID-19, rovnako ako v r. 2020. Na rozdiel od pandemickej situácie v r. 2020, kedy bola činnosť PZS na pracoviskách zastavená alebo výrazne obmedzená, poskytovatelia PZS mohli počas r. 2021 vykonávať svoju činnosť v celom rozsahu, a to po dohode so zamestnávateľmi. Poskytovatelia PZS na pracoviskách vykonávali dohľad nad pracovnými podmienkami, v rámci ktorého aktualizovali najmä posudky o riziku a poskytovali poradenstvo pre zamestnávateľov a zamestnancov, ktoré bolo zamerané na

epidemické opatrenia na pracoviskách. Lekári PZS vykonávali po dohode so zamestnávateľmi lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci na účel posudzovania zdravotnej spôsobilosti zamestnancov na prácu. Poskytovatelia PZS museli pri výkone svojej činnosti na pracoviskách striktne dodržiavať opatrenia na ochranu zdravia zamestnancov určené vyhláškami Úrad verejného zdravotníctva SR podľa aktuálnej epidemickej situácie.

ÚVZ SR kontroluje držiteľov oprávnenia na výkon PZS, a to plnenie podmienok, na základe ktorých bolo vydané oprávnenie a plnenie povinností určených zákonom č. 355/2007 Z. z. V r. 2020 a 2021 ÚVZ SR z dôvodu pandémie držiteľov oprávnenia na výkon PZS nekontroloval. Činnosť poskytovateľov PZS kontrolujú aj RÚVZ pri výkone ŠZD na pracovisku zamestnávateľa; v r. 2021 kontrolovali 52 poskytovateľov PZS.

ÚVZ SR vydáva oprávnenia fyzickým osobám – podnikateľom a právnickým osobám na odstraňovanie azbestových materiálov zo stavieb v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z. a NV SR č. 253/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou azbestu pri práci; od r. 2006 do 31.12.2021 vydal 454 oprávnení. V r. 2021 vydal ÚVZ SR oprávnenia na odstraňovanie azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb 30 fyzickým osobám – podnikateľom a právnickým osobám.

Zoznam fyzických osôb – podnikateľov a právnických osôb oprávnených na odstraňovanie azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb je uverejnený na webovom sídle ÚVZ SR.

Prehľad o počte podnikateľských subjektov kontrolovaných orgánmi verejného zdravotníctva v r. 2021

Prehľad o počte podnikateľských subjektov kontrolovaných v roku 2021						
Právna forma subjektu	Počet kontrolovaných subjektov					
	rozdelenie podľa počtu zamestnancov v kontrolovanom subjekte					
	0	1 - 9	10 - 49	50 - 249	250 a viac	SPOLU
Fyzické osoby spolu	977	6 755	1 387	52	7	9 178
Verejná obchodná spoločnosť	-	10	6	5	2	23
Spoločnosť s ručením obmedzeným	49	6 958	3 314	839	233	11 393
Komanditná spoločnosť	-	1	9	7	-	17
Nezisková organizácia	-	42	15	4	1	62
Akciová spoločnosť	2	283	384	281	243	1 193
Družstvo	-	28	112	51	2	193
Spoločenstvá vlastníkov pozemkov, bytov a pod.	-	9	3	1	-	13
Štátny podnik	-	7	26	45	8	86
Rozpočtová organizácia	-	12	48	38	11	109
Príspevková organizácia	-	18	52	18	10	98
Verejnoprávna inštitúcia – školy	-	3	1	2	1	7
Zahraničná osoba	-	5	1	-	-	6
Sociálna a zdravotné poisťovne	-	4	4	8	1	17
Združenie (zväz, spolok)	-	48	8	-	-	56
Cirkevná organizácia	-	18	7	1	-	26
Záujmové združ. právnických osôb	-	1	-	1	-	2
Obec(obecný), mesto (mestský)úrad	-	292	167	17	2	478
Samosprávny kraj (úrad)	-	-	4	2	1	7
Iné	-	40	88	33	9	170
Spolu	1 028	14 534	5 636	1 405	531	23 134

Zdroj: RÚVZ v SR

Výkony v štátnom zdravotnom dozore v ochrane zdravia pri práci v r. 2021

Štátny zdravotný dozor (preventívne aktivity)	Počet		
	RÚVZ	ÚVZ SR	Spolu
A. Rozhodnutia súhlasné/nesúhlasné § 13 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.			
- o návrhoch na uvedenie priestorov do prevádzky vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu faktorov životného prostredia alebo pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky	1 959/2	-	1 959/2
- o návrhoch na schválenie prevádzkových poriadkov a návrhoch na ich zmenu*	-	-	-

- o návrhoch na používanie biologických faktorov, na zmenu ich použitia	3	-	3
- o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín	17	-	17
- o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku	116	-	116
- o návrhoch na odstraňovanie azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	3 359	-	3 359
- o návrhoch na zaradenie prác do tretej alebo štvrtej kategórie, návrhoch na ich zmenu alebo vyradenie	776	-	776
- ostatné	565/5	-	565/5
S p o l u:	6 795/7		6 795/7
B. Rozhodnutia - pokyny - opatrenia	15 580	-	15 580
C. Vydané / odobraté oprávnenia na výkon pracovnej zdravotnej služby	-	1/0	1/0
D. Vydané / odobraté oprávnenia na odstraňovanie azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	-	30/0	30/0
E. Záväzná stanoviská: § 13 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. s prihliadnutím na zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov a zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	133/2	-	133/2
§ 13 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z.			1 706/4
- k územným plánom a k návrhom na územné konanie	620/4	-	620/4
- k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavieb	1 075	-	1 075
- k návrhom na využívanie vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou	11	-	11

* Prevádzkové poriadky z hľadiska ochrany a podpory zdravia zamestnancov (pri expozícii zamestnancov hluku, vibráciám, elektromagnetickému poľu, umelému optickému žiareniu, nebezpečným chemickým faktorom, karcinogénnym a mutagénnym faktorom, azbestu, biologickým faktorom, pri záťaži teplom a chladom, pri zvýšenej fyzickej záťaži) sa orgánmi verejného zdravotníctva neschvaľujú.

Tabuľka č. 3

Výkony v štátnom zdravotnom dozore v ochrane zdravia pri práci v r. 2021

Sankčné opatrenia	Počet	V sume €
Pokuty za priestupky – blokové konanie	33	732
Pokuty za priestupky – pokuty do 1 659 € okrem blokových konaní (§ 56 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z.)	46	6 100
Pokuty za iné správne delikty (§ 57 ods. 41 zákona č. 355/2007 Z. z.)	104	83 150
Iné sankcie / opatrenia – zákaz výroby, používania zariadení a prevádzky (§ 55 ods. 2 písm. a), f), g) zákona č. 355/2007 Z. z.)	-	-
Trestné oznámenie	-	-

Náhrada nákladov (§ 58 zákona č. 355/2007 Z. z.)	1	92,70
Zvýšenie poisťného (podľa zákona č. 461/2003 Z. z.)	-	-
Výkon rozhodnutia (§ 79 zákona č. 71/1967 Zb.)	-	-

Zdroj: RÚVZ v SR

Tabuľka č. 4

**Počet zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce v Slovenskej republike
v r. 1995 až 2021 podľa kategórie rizikovej práce**

Rok	Počet exponovaných zamestnancov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	Celkom	žien
1995	121 644	37 118	33 253	5 255	154 897	42 373
1996	122 586	36 376	33 133	5 370	155 719	41 746
1997	117 825	33 568	31 493	4 972	149 318	38 540
1998	114 134	31 022	29 669	4 659	143 803	35 681
1999	109 684	29 039	26 935	4 053	136 619	33 092
2000	104 610	27 548	23 488	3 198	128 098	30 746
2001	109 147	29 424	26 072	4 386	135 219	33 810
2002	107 143	28 310	25 198	4 363	132 341	32 673
2003	103 344	26 974	23 007	3 873	126 351	30 847
2004	101 448	25 439	21 249	3 594	122 697	29 033
2005	99 374	24 538	18 762	3 159	118 136	27 697
2006	98 863	24 568	17 480	2 403	116 343	26 971
2007	100 216	24 474	16 081	2 247	116 297	26 721
2008	99 739	24 706	16 086	1 835	115 825	26 541
2009	92 854	23 087	13 716	1 531	106 570	24 618
2010	90 930	22 112	12 121	1 291	103 051	23 403
2011	83 532	20 273	9 710	784	93 242	21 057
2012	85 081	20 403	9 019	747	94 100	21 150
2013	90 196	20 904	8 866	705	99 062	21 609
2014	89 017	20 487	10 097	869	99 114	21 356
2015	91 554	22 062	9 920	745	101 474	22 807
2016	89 880	21 443	9 627	661	99 507	22 104
2017	94 110	22 197	9 592	702	103 702	22 899
2018	96 509	22 688	10 027	674	106 536	23 362
2019	97 343	23 009	10 320	679	107 663	23 688
2020	93 641	21 995	9 739	654	103 380	22 649

2021	97 997	24 940	8 852	627	106 849	25 567
-------------	--------	--------	-------	-----	----------------	--------

Poznámka:

Skutočný počet zamestnancov (fyzických osôb). Jeden zamestnanec môže byť exponovaný niekoľkým rizikovým faktorom.

Zdroj: Centrálny register rizikových prác ÚVZ SR

**Počet zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce v Slovenskej republike v r. 2016 až 2021
podľa druhu a kategórie rizikového faktora**

Faktor	Počet exponovaných zamestnancov v 3. kategórii, 4. kategórii a spolu																	
	2016			2017			2018			2019			2020			2021		
	3.	4.	spolu	3.	4.	spolu	3.	4.	Spolu	3.	4.	spolu	3.	4.	spolu	3.	4.	spolu
Biologické faktory	5 336	0	5 336	4 991	0	4 991	3 052	0	3 052	3 036	0	3 036	3 494	0	3 494	7 529	0	7 529
Elektromagnetické polia	323	0	323	266	0	266	208	0	208	201	0	201	225	0	225	153	0	153
Fyzická záťaž	6 784	39	6 823	8 173	48	8 221	7 981	48	8 029	8 546	73	8 619	8 388	89	8 477	9 310	71	9 381
Hluk	70 065	6 519	76 584	72 749	6 458	79 207	73 882	6 595	80 477	73 929	6 505	80 434	70 211	5 962	76 173	69 117	5 629	74 746
Chemické látky a zmesi	22 012	3 946	25 958	23 527	4 065	27 592	16 385	3 548	19 933	16 634	3 527	20 161	15 821	3 307	19 128	14 858	2 914	17 772
Chemické karcinogény, mutag., reproduk.tox.látky	4 835	399	5 234	5 108	349	5 457	5 254	446	5 700	5 374	476	5 850	5 390	454	5 844	5 466	442	5 908
Ionizujúce žiarenie	3 876	0	3 876	3 287	4	3 291	3 781	4	3 785	3 995	0	3 995	4 006	0	4 006	3 859	0	3 859
Optické žiarenie	912	0	912	954	0	954	1 207	0	1 207	1 092	0	1 092	1 062	0	1 062	1 162	0	1 162
Psychická pracovná záťaž	3 995	0	3 995	4 083	0	4 083	3 811	0	3 811	3 780	0	3 780	3 790	0	3 790	4 316	0	4 316
Tlak vzduchu	45	0	45	49	0	49	46	0	46	56	0	56	55	0	55	36	0	36
Vibrácie	5 300	926	6 226	5 822	1 046	6 868	6 223	1 165	7 388	6 760	1 398	8 158	7 108	1 526	8 634	7 127	1 245	8 372
Záťaž teplom a chladom	4 024	0	4 044	4 298	0	4 298	4 424	0	4 424	4 682	0	4 682	4 585	0	4 585	4 702	0	4 702

Poznámka: Počet zamestnancov exponovaných chemickým látkam a zmesiam vyjadruje počet zamestnancov exponovaných všetkým chemickým látkam vrátane karcinogénnych, mutagénnych, alergénnych a dermatotropných látok.

Chemické karcinogény, mutagény a reprodukčne-toxické látky sú v tabuľke zároveň osobitne uvedené aj ako samostatná položka.

Zdroj: Centrálny register rizikových prác ÚVZ SR

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky

Informácia o stave ochrany zdravia pri práci, vývoji chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce
za r. 2021

Tabuľka č. 6

**Počet zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce v Slovenskej republike v r. 2021
podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórií**

Prevládajúca činnosť		Počet exponovaných zamestnancov					
		3. kategória		4. kategória		Spolu	
Kód	názov	celkom	žien	celkom	žien	celkom	Žien
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	1 533	166	261	4	1 794	170
B	Ťažba a dobývanie	1 864	25	258	0	2 122	25
C	Priemyselná výroba	62 876	11 650	6 988	543	69 864	12 193
D	Dodávka elektriny, plynu, pary, studeného vzduchu	2 460	47	336	15	2 796	62
E	Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd	1 747	90	269	0	2 016	90
F	Stavebníctvo	2 175	23	119	0	2 294	23
G	VO a MO, motorové vozidlá	970	252	37	0	1 007	252
H	Doprava a skladovanie	4 094	258	164	14	4 258	272
I	Ubytovacie a stravovacie služby	12	8	0	0	12	8
J	Informácie a komunikácia	40	3	0	0	40	3
L	Činnosti v oblasti nehnuteľností	6	0	0	0	6	0
M	Odborné, vedecké a technické činnosti	866	339	2	0	868	339
N	Administratívne a podporné služby	520	73	223	5	743	78
O	Verejná správa a obrana, povinné soc. zabezpečenie	3 491	389	130	0	3 621	389
P	Vzdelávanie	320	218	0	0	320	218
Q	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	14 149	11 097	51	46	14 200	11 143
R	Umenie, zábava a rekreácia	787	265	0	0	787	265
S	Ostatné činnosti	87	37	14	0	101	37
Spolu:		97 997	24 940	8 852	627	106 849	25 567

VO – veľkoobchod, MO – maloobchod

Zdroj: Centrálny register rizikových prác ÚVZ SR

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky
 Informácia o stave ochrany zdravia pri práci, vývoji chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce
 za r. 2021

Tabuľka č. 7

Vývoj chorôb z povolania, profesionálnych otráv a iných poškodení zdravia z práce v rokoch 1999 – 2021

	Choroba z povolania	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1.	Choroba z olova alebo z jeho zlúčenín	4	4	3	3	7	2	1	2	1	1	1	2	-	-	-	-	-	1	-	2	1	-	-
2.	Choroba z fosforu alebo z jeho zlúčenín	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	Choroba z fluóru alebo z jeho zlúčenín	-	1	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	1	-	-	-
4.	Choroba z ortuti alebo z jej zlúčenín	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	Choroba z arzénu alebo z jeho zlúčenín	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Choroba z mangánu alebo z jeho zlúčenín	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
7.	Choroba z kadmia alebo z jeho zlúčenín	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.	Choroba z vanádia alebo z jeho zlúčenín	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9.	Choroba z chrómu alebo z jeho zlúčenín	1	2	-	-	3	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10.	Choroba zo sírouhlíka	3	17	12	15	1	1	-	-	-	-	-	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-
11.	Choroba zo sírovodíka	-	-	-	1	-	1	-	-	3	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.	Choroba z oxidu uhoľnatého	-	1	1	3	2	2	2	4	3	1	6	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
13.	Choroba z kyanovodíka alebo z kyanidov	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky
 Informácia o stave ochrany zdravia pri práci, vývoji chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce
 za r. 2021

	Choroba z povolania	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
14.	Choroba z benzénu alebo z jeho homológov	1	5	2	2	-	2	1	-	4	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	2	-	-
15.	Choroba z nitrozlúčenín a z aminozlúčenín benzénu alebo jeho homológov	2	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16.	Choroba z halogenizovaných uhľovodíkov	5	4	6	7	8	1	4	15	3	6	-	-	1	-	1	-	-	1	-	-	-	1	-
17.	Choroba z esterov kyseliny dusičnej	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18.	Choroba z bojových látok alebo z chemických látok s rovnakým účinkom aký majú bojové látky	4	32	4	1	5	2	3	3	2	2	2	1	3	1	-	-	-	2	1	-	1	-	2
19.	Choroba z ionizujúceho žiarenia a zo žiarenia s obdobným účinkom	-	-	-	-	1	1	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20.	Choroba z elektromagnetického žiarenia vrátane laseru	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
21.	Rakovina kože	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22.	Kožné choroby okrem rakoviny kože a prenosné kožné choroby	82	79	43	65	49	46	54	40	27	35	28	21	21	23	10	16	9	12	26	9	12	12	5
23.	Rakovina pľúc z rádioaktívnych látok	4	6	9	6	3	3	3	4	3	4	1	3	-	2	3	1	3	1	1	-	1	-	1
24.	Infekčné choroby a parazitárne choroby okrem tropických infekčných chorôb a parazitárnych chorôb a chorôb prenosných zo zvierat na ľudí	48	55	50	31	39	36	27	29	20	24	37	26	38	12	9	23	25	23	27	21	37	23	162
25.	Tropické prenosné a parazitárne choroby	-	-	1	2	4	3	-	-	-	-	1	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
26.	Choroby prenosné zo zvierat na ľudí buď priamo, alebo prostredníctvom prenášačov	77	57	55	43	51	64	42	14	19	15	14	14	12	16	6	12	5	5	3	6	5	5	4

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky
 Informácia o stave ochrany zdravia pri práci, vývoji chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce
 za r. 2021

	Choroba z povolania	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
27.	Choroba vyvolaná prácou v hyperbarických alebo hypobarických podmienkach	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
28.	Choroba z vibrácií – ochorenie kostí, kĺbov, svalov, ciev a nervov končatín spôsobené vibráciami	114	115	122	141	120	124	71	91	156	79	84	75	40	49	58	56	63	46	59	55	62	24	32
29.	Choroba z dlhodobého nadmerného a jednostranného zaťaženia končatín – ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín	174	158	145	188	154	215	122	230	261	195	209	193	162	168	141	180	154	173	178	147	181	133	175
30.	Choroba lakťového nervu z mechanických vplyvov	10	16	7	3	7	8	6	4	9	7	18	17	13	2	-	5	6	-	1	1	-	1	-
31.	Choroba dolných dýchacích ciest a pľúc spôsobená hliníkovým prachom z hliníkových zliatin (zaprášenie pľúc hliníkom – fibróza pľúc)	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
32.	Choroba z berýlia a z jeho zlúčenín	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
33.	Choroba zaprášenia pľúc prachom obsahujúcim oxid kremičitý (silikóza, silikotuberkulóza), vrátane (uhľokopskej) pneumokoniózy a) s typickými rtg. znakmi s prihliadnutím na dynamiku choroby	30	22	33	37	28	24	11	9	16	16	13	12	6	10	9	9	5	6	12	10	6	2	2
	b) v spojení s aktívnou tuberkulózou	-	2	4	2	-	1	2	3	-	-	-	3	-	1	-	3	-	1	1	-	3	-	2
34.	Choroba zaprášenia pľúc azbestovým prachom (azbestóza) a) s typickými rtg. znakmi	7	-	-	1	1	1	3	2	-	-	-	-	-	1	1	1	3	-	1	-	-	-	1
	b) v spojení s pľúcnou rakovinou	-	1	-	2	2	2	3	-	-	-	3	4	-	2	3	1	-	2	2	-	-	-	-
35.	Choroba pri výrobe tvrdokovov	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky
 Informácia o stave ochrany zdravia pri práci, vývoji chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce
 za r. 2021

	Choroba z povolania	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
36.	Choroba dolných dýchacích ciest a pľúc z Thomasovej múčky	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
37.	Bronchiálna astma (záduch)	33	22	15	13	15	22	18	10	11	11	13	7	12	7	8	15	7	11	8	6	8	8	5
38.	Porucha sluchu z hluku	64	47	47	26	39	31	26	26	27	17	36	36	45	37	33	40	30	19	26	28	17	16	17
39.	Sivý zákal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
40.	Nystagmus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
41.	Rozdtutie pľúc fúkačov skla a hudobníkov na dychové nástroje	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
42.	Ťažká hyperkinetická dysfónia a ťažká fonasténia	3	3	-	3	3	2	-	2	-	1	4	2	-	-	2	-	2	-	-	2	-	-	-
43.	Bronchopulmonálne choroby spôsobené prachom z bavlny (byssinóza), ľanu, konope alebo sisalu	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
44.	Vonkajšie alergické alveolitídy a ich následky spôsobené vdychovaním organických prachov typu farmárske pľúca	3	4	6	3	4	1	2	1	1	1	1	2	2	-	1	1	-	2	-	5	5	17	10
45.	Alergické choroby horných dýchacích ciest s dokázanou precitlivosťou na alergény z pracovného prostredia poškodeného**						9	3	2	1	7	2	3	8	4	3	6	4	4	4	5	4	3	-
46.	Nádorové choroby vznikajúce následkom práce s dokázanými chemickými karcinogénmi v pracovnom prostredí poškodeného a prejavujúce sa u neho v príslušných cieľových orgánoch, ktoré nie sú uvedené v tomto zozname**						3	2	6	3	2	1	2	1	-	4	1	3	3	2	4	-	1	2
47.	Iné poškodenie z práce. Ide o poškodenie zdravia z práce, ktoré nie je ani pracovným úrazom, ani chorobou z povolania uvedenou v tomto zozname	2	6	5	4	4	5	7	3	4	4	7	2	5	3	5	2	3	4	2	4	1	5	3

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky
 Informácia o stave ochrany zdravia pri práci, vývoji chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce
 za r. 2021

	Choroba z povolania	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	S p o l u:	673	660	577	609	551	613	413	504	575	429	483	425	373	344	301	373	323	316	354	307	347	252	423

* Číslo zoznamu chorôb z povolania (príloha č. 1 k zákonu č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov)

** Položky zaradené do zoznamu chorôb z povolania od 1.1.2004

Zdroj: Národné centrum zdravotníckych informácií

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky

Informácia o stave ochrany zdravia pri práci, vývoji chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce
za r. 2021

Tabuľka č. 8

**Personálne obsadenie odborov a oddelení preventívneho pracovného lekárstva RÚVZ v SR
a ÚVZ SR v r. 2021**

Kraj	Lekári	VŠ		DAHE	AHE	SŠ		Spolu
		zdrav.	iní			zdrav.	ostatní	
Bratislavský	0,5	12	1	2	-	-	-	15,5
Trnavský	-	15	4	2	2	-	-	23
Trenčiansky	2	13	2	4	-	-	-	21
Nitriansky	1	11	6	2	2	-	-	22
Žilinský	1	17	1	2	1	-	1	23
Banskobystrický	3	11	10	3	3	-	1	31
Košický	1	17	5	2	7	-	-	32
Prešovský	1	13,5	6	2	5	1	-	28,5
ÚVZ SR	1,6	2,85	1	-	-	-	-	5,45
Spolu:	11,1	112,35	36	19	20	1	2	201,45

Vysvetlivky:

VŠ zdrav. - zdravotnícki pracovníci s vysokoškolským vzdelaním v odbore verejné zdravotníctvo (Bc., Mgr.)

VŠ iní - odborní pracovníci v zdravotníctve s vysokoškolským vzdelaním iného ako zdravotníckeho smeru (podľa NV SR č. 296/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov)

DAHE - diplomovaní asistenti hygieny a epidemiológie

AHS - asistenti hygienickej služby

SŠ zdrav. - zdravotnícki laboranti, sestry

SŠ ostatní - chemickí laboranti, odborní pracovníci v zdravotníctve so stredoškolským vzdelaním iného ako zdravotníckeho smeru

Zdroj: ÚVZ SR a RÚVZ v SR

Tabuľka č. 9

Výkony v štátnom zdravotnom dozore v ochrane zdravia pri práci v r. 2021

Štátny zdravotný dozor a súvisiace činnosti	P o č e t
Výkon ŠZD (ukončený záznamom)	26 358
Šetrenie sťažností (vykazuje odbor, ktorý je nositeľom úlohy)	71
Šetrenie petícií	1
Šetrenie podnetov na výkon ŠZD	777
Odborné stanoviská (expertízy)	2 882
Konzultácie	101 014
Poradenstvo - individuálne	9 356
- skupinové	117
Iné činnosti*	3 111

*) napr. šetrenie fyzickej záťaž, psychickej pracovnej záťaž, odbery vzoriek vôd a pod.

Zdroj: RÚVZ v sídle kraja a ÚVZ SR

Tabuľka č. 10

**Objektivizácia faktorov v pracovnom prostredí vykonaná ÚVZ SR a RÚVZ
v sídle kraja v r. 2021**

Objektivizácia faktorov v pracovnom prostredí			
Druh vzorky	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
Ovzdušie ¹⁾ - pracovné	1 089	2 020	4 738
Biologický materiál	533	942	1 962
Genetická toxikológia	84	84	8 400
Hluk	681	2 023	3 281
Vibrácie	18	41	136
Optické žiarenie ²⁾	154	472	3 474
Elektromagnetické pole	24	384	552
Mikroklimatické podmienky	414	1 681	4 526
Ionizujúce žiarenie	979	879	2 737
Spolu:	3 976	8 526	29 806

¹⁾ chemické faktory, prach

²⁾ lasery, UV, IR, viditeľné svetlo

Poznámka: Objektivizácia faktorov v pracovnom prostredí vykonávaná laboratórnymi pracoviskami, vrátane pracovísk na objektivizáciu fyzikálnych faktorov ÚVZ SR a RÚVZ v sídle kraja v spolupráci s odborními preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie.

Zdroj: ÚVZ SR a RÚVZ v sídle kraja